

10 Vodní věž Kozinka

Pivovarské nám.

Původně tzv. Petrova nebo vodní věž se po požáru roku 1431, kdy vyhořela, nazývala po nové úpravě vodní věž Kozinka. Od konce 15. stol. se do ní přečerpávala voda z Labe a pak se dřevěným a později také litinovým potrubím rozváděla dál k pumpičkám. Voda nebyla filtrována a nijak upravována, byla kalná, potrubí se muselo často čistit, v zimě se pod rezervoárem ve věži topilo. V roce 1848 byla vypočtena spotřeba vody za 24 hodin na 118 m3. Výkon vodárny byl za 24 hodin 208 m3. Dnes je vodní věž Kozinka součástí budov Regiocentra Nový pivovar.

11 Ambrožův sbor a kostel Církve československé husitské

Ambrožova ul.

Soubor budov pro Církev československou husitskou tzv. Ambrožův sbor byl postaven v roce 1926 – 1929 podle návrhu architekta Josefa Gočára na trojúhelníkové parcele. Skládá se z kostela s věží, kolumbária, fary a diecézní budovy. Dominujícím prvkem celého areálu sboru kněze Ambrože je 30 m vysoká hranolová věž, která stojí odděleně od vlastního sboru, ale je s ním ve výši 1. patra spojena krytým můstkem, kterým se vstupuje k varhanám. Věž slouží jako zvonice. V současné době probíhá ve sboru projekt královéhradecké koncertní zvonohry, jehož cílem je odlít 50 nových zvonů a umístit je do patra věže (zatím bylo odlito 10 zvonů).

www.ccsghk.cz

12 Kostel Božského srdce Páně

nám. 28. října

Stavba z let 1928-1932 byla postavena podle návrhu architekta Bohumila Slámy na památku padlých vojáků královéhradecké diecéze v první světové válce. Reprezentuje funkcionalistický sloh, resp. jeho odnož konstruktivismus. Hranolová monumentální věž je ukončena šestimetrovým železobetonovým křížem. Ve zvonovém patře se nacházejí dva zvon.

www.farnosthkpp.cz

13 Budova hlavního nádraží

Riegrovo nám.

Výstavba nové výpravní budovy žst. Hradec Králové hl. n. byla zahájena roku 1929. Autorem návrhu nádražní budovy je Ing. arch. Václav Rejchl. Hlavnímu průčelí nádražní budovy dominuje předsazená hranolovitá věž s hodinami. Na úrovni 8. patra je ciferník hodin v podobě měděné čtvercové desky s prosvícenými číslicemi. Boční strany věže (severní a jižní), vystupující nad úroveň střechy budovy, jsou zcela holé nečleněné, doplněné velkým ciferníkem hodin, shodným jako na východním průčelí. Na úrovni 4. patra je místnost s vodovodními armaturami a strojovna výtahu. Věž je ve vyšších podlažích řešena jako věžový vodojem s rezervoáry na pitnou a užitkovou vodu.

www.ceskedrahy.cz

14 Kostel sv. Petra

ul. Petra Jilemnického, Plotišťe

Postavený v závěru 18. století (patrně 1787) v kombinaci pozdně barokního a klasicistního slohu. Jednolodní stavba je obrácena k západu. Kostel byl původně bez věže, zvonice se nacházela na hřbitově za kostelem. V roce 1805 byla k východnímu průčelí přistavěna hranolová věž, ve zvonovém patře se nacházejí dva zvon.

www.farnosthkpp.cz

15 Kostel sv. Pavla

Velká ul., Pouchov

Kostel se začal stavět v roce 1780. Je jednolodní s kněžištěm obloukovitě zakončeným, částečně ve slohu barokním, částečně v pseudoklasicismu. Do sanktusníku byl dán zvon z roku 1680. V letech 1832 - 1833 byla přistavěna věž a kostel byl rozšířen. V roce 1838 byla věž nahrazena novou (vysokou 33 m) a kostel tak dostal dnešní podobu. V roce 1949 byl do věže kostela pořízen zvon sv. Pavel, k němuž v roce 2011 přibyl další menší zvon Anežka Česká.

www.pouchov.farnost.cz

16 Kaple Neposkvrněného početí Panny Marie

„na Rožberku“, Slavičкова ul., Slezské Předměstí

Novorománská kaple Neposkvrněného početí Panny Marie stojí na místě, kde se v minulosti zdvihal kopec Rožberk, který roku 1766 začali sapéři rozkopávat a rozvážet na stavbu hradecké pevnosti. Základní kámen na výstavbu dnešní kaple byl postaven roku 1908 na popud Mariánské družiny paní a dívek. V roce 1910 byla kaple dostavěna dle návrhu architekta Rudolfa Němce, ředitele umělecké zámečnické školy v Hradci Králové. Věž je vysoká 17 m.

www.pouchov.farnost.cz

17 Kostel sv. Antonína Poustevníka

Svatováclavské nám., Nový Hradec Králové

Kostel sv. Antonína Poustevníka byl vysvěcen v r. 1772. Byl vystavěn v souvislosti s budováním vojenské pevnosti v Hradci Králové, nahradil kostel stejného zasvěcení na Slezském předměstí. Architektem byl významný představitel východočeského baroka František Kermer. Kostel sv. Antonína je pozdně barokní neorientovaná stavba (s kněžištěm na jih), v podélné ose se čtvercovou sakristií. Na zvonici jsou umístěny dva velké zvon (z roku 1629 sv. Pavel, z roku 2012 sv. Antonín) a jeden malý neznámého původu.

www.dekanstvihk.cz

18 Věžový vodojem

Husova ul., Nový Hradec Králové

Věžový vodojem se nachází na kopci sv. Jana v městské části Nový Hradec Králové. Byl vybudován v letech 1936-37 firmou bratři Capouškové. V minulosti se do vodojemu čerpala voda z jednoduché úpravny vody ve Staré Třebši ze studní nedaleko slepých ramen Labe. Vodojem byl ve své době postaven pro tehdy samostatnou obec Nový Hradec Králové, i v současnosti pokrývá vodojem spotřebu vody pouze této městské části. Objem plné nádrže je 320 m3 – zásoba pokrývající přibližně patnáctihodinovou spotřebu pitné vody Nového Hradce Králové. Vnější průměr nádrže je 11 m, vnější průměr spodní části (nohy vodojemu) je 7,4 m.

www.khp.cz

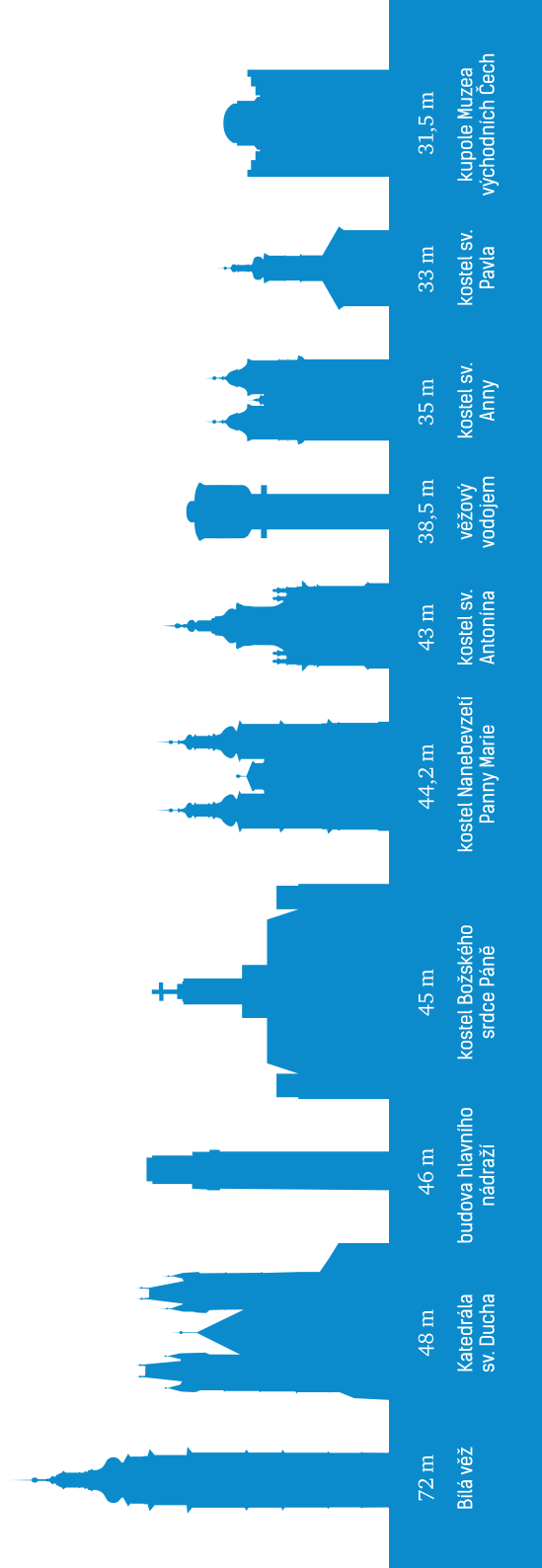

19 Kostel sv. Anny

Denisovo nám., Kukleny

Pozdně barokní objekt klášterního kostela minoritů z let 1777-1784, postavený podle návrhu stavitele Matyáše Walcha (žák významného barokního architekta F.A. Hildebrandta). Kostel nerespektuje tradiční orientaci východ-západ. Průčelí se dvěma věžemi směřuje k jihu do náměstí. Věže výšky 35 m nebyly dostavěny podle původního záměru stavitele a byly zakončeny jen nízkými osmihrannými báními, protože v té době se již jednalo o zrušení kláštera. Ve zvonovém patře se nachází jeden zvon a dva hodinové cimbály. V úrovni zvonového patra je mezi věžemi umístěn ciferník hodin lemovaný štukovým rámem.

www.farnosthkpp.cz

Procházka po hradeckých věžích a věžičkách

Vydáno při příležitosti
Dnů evropského dědictví 2015

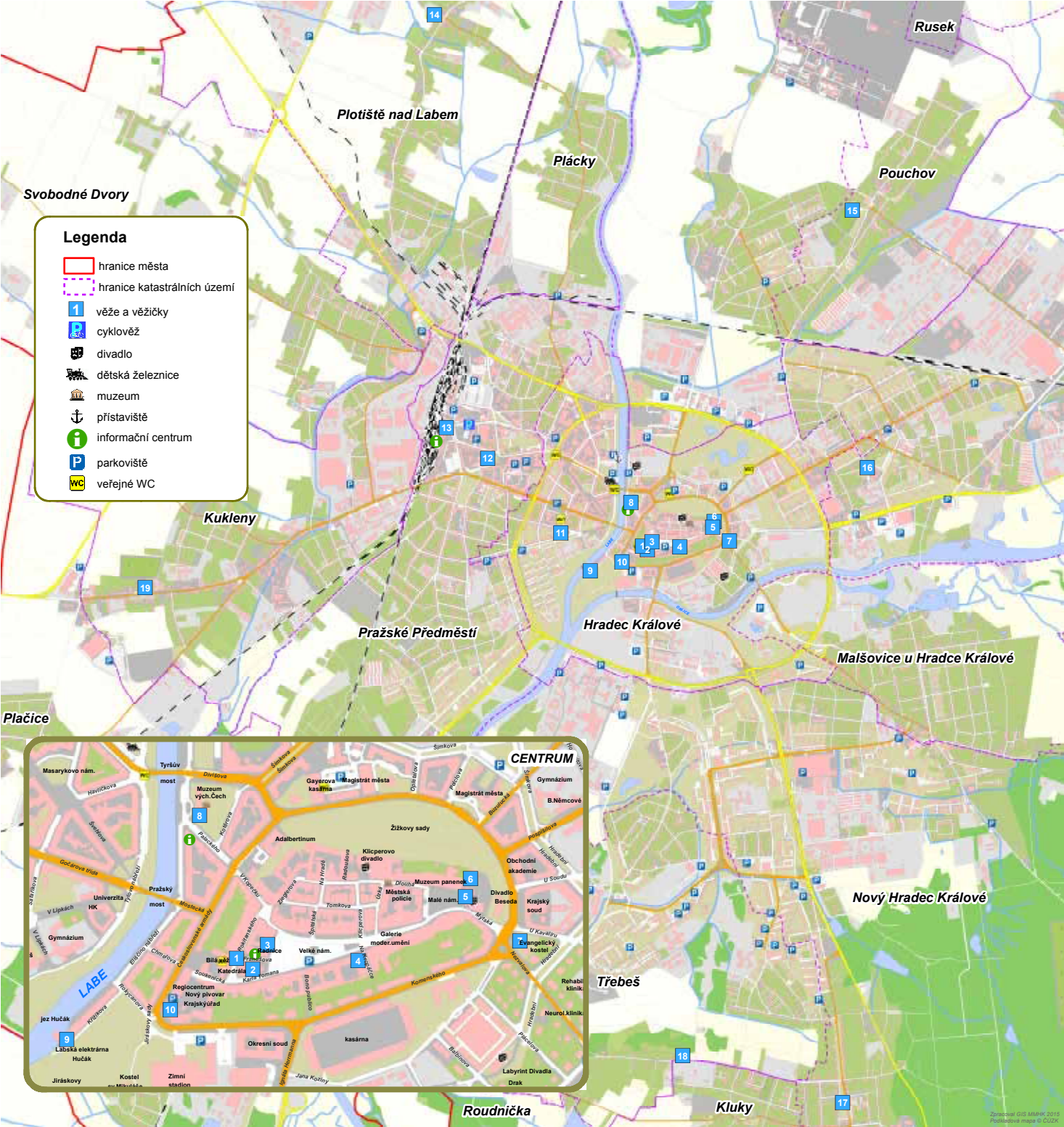
Procházka po hradeckých věžích a věžičkách

Informační leták byl vydán u příležitosti **Dnů evropského dědictví** v roce 2015, jejichž cílem je mimořádně v tyto dny zpřístupnit památky architektonického dědictví, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné.

Věže a věžičky představují výrazné dominanty města i jednotlivých objektů. Věže, které nepatřily církvi a jednotlivým kostelům, byly většinou v majetku obce. V minulosti sloužily k různým účelům. Bývaly např. součástí opevnění – jako strážné věže, ohlašovaly se z nich troubením požáry, cimbálem čas, u některých bývaly celnice při vstupu do města, některé sloužily jako zvonice, skladiště nebo rezervoáry vody pro město, nebo v nich bývalo vězení (např. zaniklá věž Kropáčka, která sloužila napůl jako vězení a napůl jako vodní věž).

Přinášíme Vám zde přehled několika nejvýznamnějších věží a věžiček na území města Hradec Králové v průřezu od gotiky, baroka, klasicismu až po 20. století. Některé z nich nabízejí zajímavý a vždy neopakovatelný pohled na město, kdy může návštěvník z ptačí perspektivy obdivovat neobvyklé pohledy na historická náměstí, střechy domů, řeku Labe, mosty a nábřeží, vyhledat dům, ve kterém bydlí nebo spatřit vrcholky vzdálených hor.

1 Bílá věž

Velké náměstí

Renesanční Bílá věž je nejvyšší dominantou města, z jejíhož ochozu se otevírá návštěvníkům jedinečný pohled nejen na Hradec Králové, ale i na vzdálené vrcholky Krkonoš a Orlických hor. Stavba byla zahájena z milodarů měšťanů 1574 a do dnešní podoby byla dokončena až roku 1729. Název získala díky zářící barvě hořického pískovce, který byl k její stavbě použit.

Ve svých útrobách ukrývá třetí největší zvon České republiky Augustin, původní hodinový stroj Josefa Božka i unikátní skleněný model věže díky rekonstrukci v letech 2014 a 2015 a moderní audiovizuální technologii, která při výstupu na věž přináší nepřekonatelné množství příležitostí pro zábavu i poučení.

www.bilavez.cz

2 Katedrála sv. Ducha

Velké náměstí

Majestátní gotická cihlová stavba katedrálního kostela sv. Ducha byla založena roku 1307 královnou Eliškou Rejčkou. Obdélné trojlodí původní baziliky s presbytářem a věžemi, bylo vystavěno po požáru roku 1339. Kostel byl několikrát opravován. Požár v roce 1484 poškodil hlavně věže, které pak byly o patro zvýšeny a dostaly nové zvony. Nejstarší ze čtyř zvonů, Leopold (Dominik) je z roku 1485.

Roku 1664 založením biskupství se kostel stal katedrálou a byl pak barokně upraven, další úpravy následovaly koncem 18. století. V 2. pol. 19. století byl kostel radikálně regotizován Františkem Schmoranzem a věže roku 1901 L. Láblerem, kdy získaly jehlancový tvar střechy. V letech 1980-1990 byla nahrazena prejzová krytina kostela měděným plechem. V roce 2007 byly instalovány do Královské předsíně busty českých královen Elišky Rejčky a Elišky Pomofanské, které se významně zasloužily o založení a dostavbu katedrály.

www.dekanstvihk.cz

3 Radnice č.p 1

Velké náměstí

První zmínka o radnici je z roku 1418. Dřevěná věžička s hodinami byla vystavěna roku 1696 a nahrazena dvěma novými věžemi s hodinami, které byly uvedeny do chodu roku 1790. Po pozdně klasicistní přestavbě (1851 - 1852), kterou prováděl stavitel Fr. Dobrkovský podle plánů architekta K. Wittmanna, byly v budově zřízeny úřadovny zemského soudu, okresního zastupitelství a hejtmanství.

4 Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Velké náměstí

Kostel Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí je jednolodní stavba s párovými bočními kaplemi a bohatě zdobeným průčelím se dvěma postranními věžemi. Jezuité zahájili stavbu kostela podle projektu Carla Luraga v roce 1652 a obě věže byly vyzdvíženy již v roce 1661. Po požárech a historických událostech se dochoval pouze zvon zasvěcený Panně Marii v západní věži přilehlé k bývalé jezuitské koleji.

www.bihk.cz

5 Bývalá radnice č.p. 124

Malé náměstí

Tento objekt tvoří dominantu Malého náměstí. Dnešní klasicistní podobu získal přestavbou v 19. století. V roce 1863 byla podle návrhu stavitele Fr. Dobrkovského vystavěna věž s hodinami, která je ukončena cibulovitou bání s lucernou. Podnětem pro stavbu věže byly s velkou pravděpodobností právě chybějící hodiny, neboť objekt sloužil v letech 1850 – 1932 jako městská radnice. V roce 1994 byla při rekonstrukci objektu stržena střecha i s věží a opětovně zhotovena. V makovici věže byl nalezen zatavený váleček s dokumenty z doby výstavby a také z doby opravy věže v roce 1972. Původní hodinový mechanický stroj je uložený v Muzeu východních Čech v Hradci Králové stejně tak jako druhý časosběrný stroj z počátku 20. Století. Nyní se ve věži nachází elektrický stroj a nový ciferník od firmy Jana Válková – VĚŽNÍ HODINY VALLA.

6 Věžička Husova domu

Kavčí plácek č. p. 121

Věžička je umístěna v severozápadním rohu střechy Husova domu, jehož architektem je V. Rejchl a stavba byla dokončena v září 1914. Věž je koncipována do tvaru pravidelného kříže s oblými spoji. Střechu věže tvoří spodní tambur s náběhy, kopíruje půdorysné členění věže, kde v hlavních osách před líc předstupují mělké rizality s prímým čelem a naopak zapuštěné části jsou segmentově prohnuté. Lucerna je čtyřboká, tvořená čtyřmi kanelovanými stylizovanými dórskými sloupky s patou a hlavicí vynášející zapuštěný architráv.

7 Kostel Českobratrské církve evangelické

Nezvalova ul., vedle krajského soudu

Areal evangelického kostela s věží a přilehlou farou byl slavnostně otevřen v roce 1912. Autorem návrhu je architekt Oldřich Liska, který navrhl netypickou secesní stavbu, ve které jsou obsaženy i prvky jiných stylů např. klasicismu, budova je zdobena florálními motivy i třemi velbloudy. Věž opticky rozděluje kostel a faru. V obvodu jí tvoří obdélník o rozměru cca 6x5 metrů. V její přízemní části je farní kancelář, prostřední část je součástí bytu faráře, v nejvyšších patrech je věž bez využití a těsně pod střechou ve výšce 15 metrů lze vystoupit na dva balkony na východní a západní straně věže. Celková výška věže je 25,5 metru. Její zastřešení má tvarem připomínat husitskou helmici a její špička je zdobena motivem palcátu.

8 Muzeum východních Čech – kupole

Eliščino nábřeží

Monumentální budova muzea byla realizována podle plánů arch. Jana Kotěry v letech 1908-1912.

Železná konstrukce kupole má tvar odstupňovaného komolého kužele, nahoře zasklený kruhový strop 3,10 m v průměru, spodní průměr kupole je 8,25 m a výška 5,60 m. Dekorativní doplňky na kupoli jsou dílem hradeckých klempířských mistrů Antonína Fišera a Antonína Faita, kteří provedli i běžné klempířské práce.

www.muzeumhk.cz

9 Labská vodní elektrárna Hučák

Křížkova ul., vedle Jiráskových sadů

Malá vodní elektrárna Hučák byla postavena v letech 1909-1912 v secesním stylu. Na stavbě elektrárny se podíleli Jan Kotěra a Josef Gočár, hlavním architektem se stal František Sander. Osobitý ráz získala stavba díky kombinaci rezného cihelného zdíva s pískovcem a plastickými omítkami. Půdorys budovy má tvar písmene L. Příčné kratší křídlo s dominantní věží přiléhá k segmentovému jezu. Věž ukrývá tajemný hodinový stroj a zvon o průměru asi 56 cm. Střechu má pod hodinovým ciferníkem v omítkce provedený plastický znak města.

www.cez.cz/hucak

